

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

A fegyverek rettenetes terrorja

bármily balkáni kiméletlenséggel párosul is, nem fogja tudni elnyomni a diktatura járna alatt nyugó horvát nép szabadságtörekvéseit. Az erőszak és a puskatus némaságra kényszerítet ideig-óráig egy nemzetet, de államfenntartó erő nem lehet, mert a történelem arra tanít, hogy minden erőszaknak vas következősséggel elkövetkezik a szomorú bűjtje s azok, akik lelkiismeretlentül nem riadnak vissza a vérontástól, el fogják venni méltó büntetésüket a világ ítélőszékénél. A Zsifkovics-féle szerb diktatura Radics horvát politikai vezéregénység meggyilkolása után most arra vetemedett, hogy a horvát népek egyik kiváló fiát, Sufflay Milán dr. világhírű zágrábi egyetemi tanárt, a jugoszláv királyság nagyobb dicsőségére fényes nappal a nyílt utcán meggyilkoltatta. A hivatalos hatóságok egy ideig titkolták ezt a politikai gyilkosságot, csak akkor hozták nyilvánosságra a gázettet, amikor annak továbbírtatása már lehetetlen volt. Ugy látszik, hogy az összetakólt jugoszlávia államfenntartó erőnek és államkohézióknak a politikai gyilkosságok módszerét avatja s egymásután eresztik rá az orgyilkosok és felelőtlen elemek furkósbotját és törét azokra, akik az állam keretén belül jogot, szabadságot és emberi sorsot követelnek.

A meggyilkolt zágrábi egyetemi tanár vértanuhalála nem fog nyomtalanul eltűnni a horvát nemzet történetében, mert ez még erőteljesebben mutatja azt az utat, amelyet az időlegesen járomba kényszerített horvát népnek nemzeti léte megóvása szempontjából követnie kell. Ez a gyilkosság demonstrálja a művelt világ előtt, hogy Középeurópa déli részén egy olyan államiakulat jött létre, mely a brutális csendőrszuronyokra és a gyilkosokra támaszkodik s minden emberi és állampolgári jogot a sújtó puskatus és a golyó érvével akadályoz meg. Sufflay Milán dr. nemcsak a horvátságának volt egyik kiváló egyénisége, de az európai tudományosságának is elismert nevű tudosa volt, aki történelmi munkásságával és más tudományos tevékenységével nagy mértékben járult hozzá az európai kultúra fejlesztéséhez.

Szent meggyőződésünk, hogy a politikai gyilkosságok módszere Jugoszlávia halálára fog vezetni, mert Európa s az egész civilizált világ visszataszítását nem lehet a végtelenségig kihívni azokkal a cselekedetekkel, amelyek nap-nap után Jugoszláviában lejátszódnak. Az a kormányzat, amelyik kirugott maga alól minden alkotmányos és jogi bázist, nem fogja tudni tartani magát azokkal a mindinkább erősbbödő népi szabadságmozgalmakkal szemben, amelyek megtorpanva a szuronyok és puskák öldöklő fenyegetéséről, tetszhalottként mutatkoznak, de nem haltak meg egészen s várják a legelső alkalmas pillanatot, hogy megfizessenek mindazért, amit velük szemben eltipró kiméletlenségében ez a már évek óta dühöngő diktatura elkövetett. A politikai gyilkosságok utáni megdöbbenések percében mi magyarok őszinte együttérzéssel és részvétellel vagyunk a horvát nép iránt, amely odaát tiltakozva gyászolja azt a férfit, aki az elnyomatás fekete éjszakájában szövétnékként világított a horvát nemzeti törekvések és nemzeti ideálok ki-

harcolásának nehéz esztendei közepette. Vigasztalódjék a horvát nemzet és vigasztalódjék vele minden elnyomott nép, mert el fog következni ilyen politikai módszerek után az az idő, mely minden népek biztosítja a sza-

badtság legszentebb jogait, amikor nem politikai gyilkosságok fogják jelezni az idők teljességét, hanem azoknak az emberi jogoknak a megvalósulása, mely minden megtipró nemzetnek szabad fejlődést és biztos diadalt eredményez.

80 százalékkal olcsóbb a Kamarás-Dunának állami kotrógéppel való kotortatása, mintha vállalati uton kotortatná ki a Sugovicát.

Mozifilmfelvétel készült a torkolatásatási munkálatokról, amit az Uránia-színház mutat be

A Kamarás-Duna új torkolatának ásatásával párhuzamosan a városi mérnöki hivatal előkészületeket tesz a Sugovica általános kotortatására is. Ezen előkészületek sorában egyik legfontosabb mozzanat az volt, hogy a mérnöki hivatal zárt írásbeli ajánlatokat kért be egyes kotró-vállalatoktól annak tisztázására, hogy mikor jön ki jobban a város, akkor-e, ha állami kotrógéppel végezteti a munkát, vagy pedig akkor, ha vállalati uton végezteti. A beérkezett ajánlatokból megállapította, hogy óriási megtakarítások volnának elérhetőek, ha állami kotrógépet tudnának szerezni és avval végeztetnék a Sugovica kotortatását.

A városi mérnöki hivatal három cégtől kért be ajánlatot. Ezek közül Fleischmann Antal budapesti vállalkozó levelet írt a mérnöki hivatalnak s a levélben arról értesítette, hogy rincs módjában ajánlatot tenni, mert a város felszólítása előtt opcióit adott egy nagy külföldi munkára, mivel nem hitte, hogy gépeit és műtárgyait Magyarországon tudja foglalkoztatni.

A Nagybányó—Ujlaki Egyesült Iparművek budapesti cég az eltávolított iszap köbméteréért 142 pengőt, Tolnai Béla kotróvállalata budapesti cég pedig köbméteréért 155 pengőt kért. Ez alatt azt kell érteni, hogy a cég a mozgósított iszap köbméterének kiemeléséért és a parton oly módon való elhelyezéséért, hogy az iszap vissza ne csusszék a Sugovica medrébe, — kéri a két cég a fenti összegét.

A városi mérnöki hivatal azonban megállapította, hogy lényeges megtakarításokat, majdnem 80 százalékot érhetne el a város az esetben, ha állami kotrógépet sikerülne megszereznie és avval emeltetné ki és távolítottatná el az iszapot.

Ez igen nagy differenciát jelentene a város háztartásában is, mert ez azt jelentené, hogy annál kevesebb összeggel kellene a munkálatok elvégzéséhez a városnak hozzájárulnia. Viszont ez a megtakarítás nem menne sem a munka jóságára, sem pedig a munkások kereseti lehetősége ellen nem irányulna, mert az állami kotrógéppel való kotortatásnál is ugyanannyi munkást kellene alkalmazni, mint a privát vállalati kotrósnál. A város vezetőségének tehát mindent el kell követnie, hogy megszerezzen egy ilyen állami kotrógépet.

Emlékeztet a F. M. közléseiből, hogy Baján a Kamarás-Dunán végeztendő közmunkákra a minisztertanács a belügyminisztérium tárcájának a terhére 500.000 pengőt utalt ki. Ennek a félmillió pengőnek az első tizedrészét nemrégiben már ki is utalt, illetve folyósított az állam úgy, hogy azt felvette a város. A most végzett ásatási

munkálatokat már ennek az 50.000 pengőnek a terhére végezteti a város. A földmivélségi minisztérium a munkálatok tervét jóváhagyta ugyan, de a munka elkezdésére meg nem érkezett meg az engedély. Baja város vezetősége azonban azért, hogy a munkanélkülieket foglalkoztassa, azonnal hozzáfogott a munkálatokhoz azon reményben, hogy a földmivélségi és belügyminisztérium utólag úgy is megadják az engedélyt.

A Kamarás-Dunán az ásatásoknál szombaton még 407 ember dolgozott s általában állandóan 400-on felül van a dolgozó munkások létszáma. Hétfőn azonban váratlanul csak 35 munkás jelent meg a munkánál. Ezt annak kell tudni, hogy hideg szél fúj, a munkahelyek sárosak és csuszosak voltak.

A munkások között a hangulat jó. Jelenleg 3 és fél méter mélységben dolgoznak a munkások. A munka tovább folyik, mert egyelőre források nem bukkantak elő s nem gátolják a munkát. A múlt héten még azt vélte a mérnöki hivatal, hogy három és fél méternél mélyebbre nem lehet lemenni, mert akkor még magas volt a Duna

vizállása is. Időközben azonban a Duna nagyot apadt s így bizonyos, hogy öt méter mélységig lehet lemenni anélkül, hogy vízre bukkannának, hacsak nem fog beleszólni ebbe a Duna nem várt áradása.

A Kamarás-Duna új torkolatának ásatási munkálatairól mozifilm felvételt készített Somogyi Elemér amatőr filmoperatőr. Ezt a mozifilmet az Uránia-mozi — értesülésünk szerint — szombaton fogja bemutatni. Érdekes lesz ez a kép, mert a közönség elé fogja vetíteni azt a nagy nyüzsgést forgást, azt a hangyaszorgalommal végzett munkát, ami az új torkolat ásatásánál folyik s amit a város közönségének jó része még nem látott. Hatalmas föld-hegyek emelkednek ki földszáncok húzódnak, mint a harctéren. Olyan képe van az egésznek, mintha tábori ütött volna a sereg s most mindenki dolgozik. Egy része a munkásoknak az utba eső lákat vágja ki, a másik része pedig nivellálja a talajt.

A munkások meg vannak elégedve a keresetükkel s nem békélenkednek, mióta Horváth Béla műszaki tanácsos megmagyarázta a munkásoknak, hogy a város senkit sem kényszerít a munkára. Aki nem akar dolgozni, az hagyja ott munkahelyét. Aki azonban ott marad, annak rendszeren kell dolgoznia. Kérte a munkásokat, hogy ne hagyják magukat beugratni izgatók és bujtogatók által. Jelenleg az egész országban 140-160 pengő a földmunkások általános keresete. Baján ennél többet keres az, aki dolgozik. A fenti kereset-hoz arányítottan többet keresnek, de persze nem 4-5 pengőt. A munkások, ha szorgalmasan dolgoznak, megkereshetik a napi 2-240 pengőt, amiből szűkösen megélhetnek.

A munkások megnyugodtak és belátják a város helyes álláspontját s azóta kitartóan dolgoznak is.

Határozatképtelen volt az Ipartestület vasárnapi közgyűlése.

Több érdekes indítvány fog szerepelni a március elsejére halasztott közgyűlésen.

Vasárnap délutánra volt összehívva a bajai Ipartestület tisztújító közgyűlése, amelyet azonban nem tartottak meg, mert határozatképtelen volt. A határozatképtességhez ugyanis mintegy 800 iparosnak jelenléte szükséges. Ennyi iparos azonban nem igen jön össze, úgy hogy állandósult az a rendszer, hogy a másodszori összehíváskor tartják meg az ipartestületi közgyűlést, mert akármennyien is jelennek meg, ekkor már határozatképes lesz a közgyűlés. Vasárnap délután mintegy 150-200 iparos jelent meg, akik előtt deklarálta Tomási Gyula ipartestületi elnök, hogy a vasárnap délutánra összehívott közgyűlés határozatképtelen s így azt jövő vasárnap, vagyis március 1-én fogják megtartani.

Az Ipartestület múlt évi munkája.

Az 1930 évben ipart nyert 73 iparos. Iparát megszüntette 58 iparos. Meghalt 4 iparos. Elköltözött 2. 1930. évi december végén maradt az ipartestületnek 1067 működő rendes tagja. Azokról az iparosokról, akik lemondtak, de a testületnek tovább tagjai maradtak, külön könyvet vezetünk. Beszerződött 193 tanuló. Felszabadult 206 tanuló. Munkakönyv kiadott 196

ideiglenes igazolvány kiadott 6. A jegyzői irodába érkezett és elfutott ügydarab 1172. A békéltető bizottság 13 ügyben folytatott tárgyalást, több panaszos ügy részben az iparhatósági biztos, részben pedig az egyesület jegyzője által rövid uton intézett el. A testület 12 esetben tartott rendes és 1 esetben rendkívüli előjárósági ülést. A rendes évi közgyűlést április 13-án tartottuk.

Indítványok is lesznek a közgyűlésen.

Az Ipartestület közgyűlésén egy eszmé indítvány is fog szerepelni. Néhány indítvány tartalma jutott tudomásunkra s azokat az alábbiakban ismertetjük:

I. Indítványozni fogják, hogy az előjáróság tagjait ne három évre, hanem csak egy évi időtartamra válasszák meg s így azután elkerülnek azt a helyzetet, hogy 10 tag kisorsolásával felfrissítsék a közgyűlést. Az Ipartestület alapszabályai megengedik azt, hogy a kisorsolt előjárókat újra megválasszák.

Furcsa, törvény- és alapszabályellenes ez az indítvány, amelyet, ha el is találna fogadni azt a közgyűlés, nem fog jóváhagyni a belügyminiszter.

A második indítvány azt proponálja, hogy a derutált gazdasági viszonyok közepette tönkrement, vagy elszegényedett iparosoknak engedjék el s töröljék az ipartestületi tagjürelkát. Ez ellen az indítvány ellen nem lehet szólni. Az helyes is, csak hogy ezt a szociális belátást nem az indítványozó találta ki, mert ezt csinálta eddig is az ipartestület elnöksége és előljárósága. Ez tehát nem novum.

A harmadik indítvány határozottan

ellenszenves. Az Ipartestület fizetést élvező hivatalnok alkalmazottainak a fizetését akarják redukálni. Ez az indítvány szűk látókörre valló s gyermekes és bizonyos országos jelenségből táplálkozik. Nem hisztük, hogy a józan, okos, belátó bajai iparosság éhberén akarná tartani alkalmazottait. Ennek az antipatikus indítványnak nem lesznek támogatói s bizonyosra veszszük, hogy azt vissza fogják vonni az utolsó pillanatokban az indítványozók.

a jutalmam, amiért nem lopok és nem megyek betörni. Napszámom vagyok s úgy élek tisztességgel. A törvény és az egyház parancsa szerint is összekeltem a feleségemmel...

Általában ezt a kis jelentéktelen káuzust, amelyben nincs is a cigányoknak igazuk, világrengető esetté akarják feltüntetni. A szerajevói gyilkosság nem volt akkora sérelem, mint az övéké. Borzasztó hőbeszédűek és nem lehet elhallgattatni őket. Vagy ők, vagy a velük jött fiuk folyton beszélnek Olykor cigányul. Nem lehet elhallgattatni a cigányokat.

Végre elkészült a jegyzőkönyv. Hát kellene írni, de írni persze egyik sem tud. Meg fogják a tollszárat. Az aszszony nem is ereszt el. Ő vonja a papírra a keresztet.

— Nekem hét gyermekem van s velem akart csúfságot csinálni a vendéglős ur, — mondja az asszony.

— Én meg a bírósághoz viszem a dolgot, — mondotta a fekete szakállas, elszánt arcú cigány. Tudni ákárom az igazat a feleségem dolgában és tudni ákárom, miért vert meg... mert nem volt rá oka és joga.

Hiszen volt pénzem: 130 pengő. Én rendesen fizetek és az ablakokat sem én törtem be, hanem a vendéglős.

Persze a cech kiegyenlítése körül volt a baj s még hozzá bevették a cigányok az ablakokat.

A verekedés az utcán zajlott le nagy nézőközönség előtt, amelynek épületes látványban volt része, amit viszont Kolompár Róza rendezett...

„Elhegedülte” a muzsikus a szabómester nótáját.

Botrány és verekedés a vármegyeháza előtt.

Nagy verekedés történt vasárnap délután fél 3 óra tájt az Állatvásártéren a vasúti felüljáró közelében a Riskó-féle kocsmában. A kocsmában együtt mulatozott Dobi József szabómester, aki a Szent László-utca 35 szám alatt lakik, több muzsikus cigánnyal. A társaság tagjai már ittasak voltak, amikor kitört közöttük a viaszály. Dobi szabó összeveszett az ittas Balázs György muzsikus cigánnyal, aki formálisan is elhegedülte Dobi József szabó nótáját. Balázs az Állatvásártér 14 számú ház előtt rátámadt Dobira. Öklével belevágott az arcába, az orrát bevverte, amitől mindketten alaposan bevérézödtek. Majd Balázs előkapta a bicskáját, de azt nem nyitotta ki szurásra, hanem a tokjával több helyen fejbe vágta Dobi, akinek így a feje is betört.

A verekedésbe beavatkozott a rendőrség is, amely a megvadult cigányzenészt letartóztatta. Majd telefonáltak a mentőkért, akik első segély nyújtás után Dobi Józsefet kivitték a kózkórházba, ahol bekötötték sérüléseit, majd utána hazaküldték.

A rendőrség Balázs Györgyöt kihallgatás után szabadlábra helyezte.

Vasárnap este még egy verekedés történt a vármegyeháza közelében, ahol egyik bajai vendéglős elagyabugyálta Kolompár János 44 éves cigánynapzámost, Szeremei-utcai lakost és a feleségét, született Kolompár Róza 37 éves asszonyt.

A két cigány elment dr. Mikolics Mihály OTL orvoshoz és látelést vértettek fel. Az orvosi látelést szerint 8 napon belül gyógyulól sérüléseket szenvedtek.

A két cigány ezután megjelent a rendőrségen és feljelentést tettek a vendéglős ellen.

— Egy bunkós fustéllyal vert bennünket a vendéglős, — mondották, de nem tudták megmondani a nevét.

— Kérem, — mondotta a cigányasszony, — engem mert megverni, aki a Bajai Péter bácsinak vagyok a keresztánnya. A keresztapám nemrégibe halt meg. Derék jó ember volt. Az Isten áldja meg. Ott is voltam a temetésén.

— Ugy megvert, hogy be kellene fektüdnöm a kórházba, de nem vagyok hajlandó a kórházköltséget fizetni.

— Nekem meg — mondotta Kolompár — csupa vér volt a fejem. Ez

Kiskunhalas közeledése Baja és Szeged felé.

A vasúti összeköttetés megjavítását és a halasi járásbírósnak a szegedi ítélőtábla körzetébe való beosztását kéri.

Kiskunhalas hatósága expresszlevélben értesítette Somogyi polgármestert, hogy a város képviselőtestülete egyhangulag hozott határozata alapján felterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez és kéri, hogy a halasi járásbírósnak, amely a kalocsai törvényes körzetébe tartozik, csatolja át a bajai törvényszékhez, de csak abban az esetben, ha a bajai törvényszék a szegedi ítélőtáblához csatolják. Ezzel kapcsolatban közölte azt is a kiskunhalasi hatóság, hogy kívánatos lenne, ugy Halas, mint Szeged szempontjából, ha a két város közötti vasúti összeköttetést, amely jelenleg botrányosan rossz, rendeznék, illetve megkönnyítenék. Ezért azt kéri, hogy ebben az ügyben Szeged hatósága is tegye meg a szükséges lépéseket.

Örömmel vette tudomásul és kijelentette, hogy a vasúti összeköttetés megjavítása érdekében Szeged hatósága feltétlenül megteszi a szükséges lépéseket.

A bajai törvényszéknek a szegedi táblához való csatolása érdekében a két város küldöttsége már régebben eljárt a kormány illetékes tagjainál és — mint ismeretes — mindenütt biztató ígéretekkel. Az ígért biztató ígéretekkel az igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt majd az országgyűlés elé, mert a törvényszéki körzetek beosztását csak törvénnyel lehet megváltoztatni. Az a körülmény, hogy most már más városok is támogatják Baja és Szeged városok közös akcióját, a sikert valószínűbbé teszi.

A polgármester a halasiak átiratát

A SINGER varrógépek mégis a legjobbak!

Bécs és a Sárga.

A bécsi melegfürdő.

Bécs városának tulajdonában álló legnagyobb fürdőintézmény az Amalienbad, mely a X. kerületben levő Reumanntéren 1926 július 8-án nyílt meg. A fürdőt egyidőben 1300 személy használhatja, ebben, valamint sokszerű és különféle felszerelése tekintetében is egyike Európa legnagyobb és legmodernebb fürdőintézményeinek.

A Favoritenstrasse meghosszabbított részén levő főbejáraton keresztül a tágas előcsarnokba juthatunk, amely a fürdővendégek várakozóhelyéül is szolgál. A főbejáratól jobbra és balra húzódik két hatalmas lépcsőzet, amely a fürdő minden emeletét érinti és amelyekről a különböző fürdő alkalmatlanságok megközelíthetők. A főlépcsőzeteken kívül állandóan működésben van egy lift is, amely szintén a vendégek szállítására szolgál. A baloldali mélyített helyiségben az izsápfürdő és egyéb gyógyfürdők részére szolgáló kabinok vannak. E helyiséghez csatlakozik ugyancsak külön váróhelyiség és pihenő. E helyiségekkel szemben mosóhelyiségek, azonfelül az üzemfolytatásához szükséges helyiségek nyertek elhelyezést.

Két felvonó szállítja a fürdőruhákat a különböző fürdőhelyiség különböző részeiből, az ittlevő mosóhelyiségekhez. Ugyancsak e földalatti helyiségben több raktár, gáz, víz és árammérő készülékek foglalnak helyet. Az uszócarnok alatti helyiségben a fürdő különböző céjait szolgáló gépezetek nyertek elhelyezést. A fürdőhelyiségeknek

friss levegővel történő ellátására egy sajátos szellőztető készüléket állítottak fel. A Reumannter parkjában van az a levegőakna, amelyen keresztül friss levegőt vezetnek a fürdőbe. A fürdőhelyiség hátsó részén van a kazánház, a hozzátartozó szénraktárral. Az előcsarnokon keresztül egy szimmetrikus elhelyezést kettős lépcső vezet az uszócarnokhoz. E lépcsőkön keresztül az uszócarnok első és második emelete érhető el, amelyeken az öltözőkabinok és szekrények vannak elhelyezve. Ugy itt, mint a fürdő egyéb részében a legszigorubbán el van különítve a két nem fürdőzésére szolgáló helyiség. Az öltözőhelyiségek kiegészítésül a harmadik emeleten szekrények vannak. Az uszócarnok termének elkészítésénél különös gondot fordítottak arra, hogy az, mint sportfürdő legyen használható. Ez, állítólag az első uszócarnok, mely a nézők számára beépített tribünökkel rendelkezik. A tribünök az uszómedencétől 2 méter távolságban, lépcsőzetesen 33 méternyire emelkednek. A padok egy erre a célra szolgáló nyílásokon keresztül a pincehelyiségbe sülyeszíthetők. A különböző emeleten levő folyosók szintén nézők elhelyezésére szolgálnak.

Hogy a fürdőközönség a fürdőhelyiséget lábballal ne szennyezze, lábballijával felszerelt közönség nem lépheti át azt a helyiséget, ahol a fürdőző közönség közlekedik. A kabinok kettőfelé nyílnak. Hátról történik a belépés és előre a fürdőhelyiség felé meztelen lábballal kell kijönni. A fürdőhe-

lyiség minden látogatója köteles a közös medencébe történő lépés előtt lábballal tisztítani. Ugyanez a lábballal tisztított részére is, akik az uszócsarnokba óhajtanak belépni. Az uszómedence 33 és egyharmad méter hosszú és 155 méter széles, úgy, hogy egyidőben 6 versenyző startolhat egymás mellett. A fürdő három hossza 100 méter. Az uszómedence lejtős 48 méterig. Az uszócsarnokban levő ugróalkalmatlanságok mindazt nyújtják, amelyek a műugró szívet hevítik. Rugós ugródeszkák vannak 1 és 3 méter magasságban, ugródobogók pedig 5 és 10 méter magasságban. Az uszómedencéhez kisebb méretű gyermekmed-

dencét is csatoltak. Az egész csarnok mozgatható fejtetővel van fedve, mely 30 méter hosszúságban és 12 méter szélességben 3 perc alatt felelthető.

A fürdő negyedik emeletén vannak elhelyezve mindama fűdőalkalmatlanságok, melyek a legmodernebb fürdő tartozékai. Az ötödik emeleten foglal helyet a külön női és férfi nap- és légfürdő és egy napfürdő mindkét nembeli részére. A terraszok gyeppel vannak bevonva. A Favoritenstrasse meghosszabbított részén emelkedő torony hatodik, hetedik és nyolcadik emeletén vannak elhelyezve a meleg és hideg viztartályok. A toronyépület teteje felett az oda beépített órát helyezték el.

la POROSZ diókoksz
Pécsi tojásszén (bulett)
 változatlan áron.
 A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője
Schön és Bajai, Baja.
 Telefon 26. Hajnaid ucca 13.

Friss dupla vérnarancs.
 Kapható **KLEIN ÉS STRAHL**
 fűszer, csemege és déligyümölcs kereskedésben.

A fürdőhelyiség épülete monumentális hatásával megkapja a szemlélőt.

A fürdő látogatottságát tanúsítja az a statisztika, amely 1926-ban készült. Ezen évben a fürdőt 1,112,980-an látogatták. Nem érdektelen annak felelítése sem: hogy a fürdő építésénél mennyi anyagot használtak fel. A kimutatás szerint a fürdő felépítéséhez 430 vagon cementet, 2000 vagon betonkeveréket, 910 vagon téglát használtak fel. Az építkezési költségek kb. 10,000,000 Schillinget tettek ki.

Bécs város tulajdonában lévő meleg és gőzfürdőket az 1926 évben vezetett statisztika szerint 7,094,630 személy látogatta. Az 1925. évi népszámlálás szerint Bécs városának 1,868,000 volt a lélekszáma. Ha a Bécsben ezidőben megfordult idegenek számát több száz-ezerre becsljük is, mégis fogalmat alkothatunk a fürdők látogatottságából a lakosság tisztaságszeretete felől.

Megható az a mód, amellyel Bécs városa adózik azoknak, akik munkásságukkal a nép boldogulását és javát szolgálják. Az Amalienbad nevű Pölzer Amáliától nyerte. Emlékét pedig az a fürdőben kifüggesztett márványtábla a következő szavakkal örökíti meg: E fürdő Pölzer Amália nevét viseli, aki Bécs város közseg-tanácsnője volt, 1871 június 27-én született, 1924 december 8-án halt meg. Pölzer Amália — tanítja a márványtábla — a munkásság jogainak előharcosa, ezzel egyidejűleg azonban légyszívű és anyai gondossága, sohasem lankadó tanácsadója és segítője volt minden elnyomottaknak. A község ez egyszerű, a legnemesebb tulajdonságokkal ékesített asszony emlékét azzal örökíti meg, hogy legnagyobb és legszebb fürdőjét az ő nevére nevezte el.

Vajjon-e, mint a székek mondják, lesz-e Bajának Pölzer Amáliája és lesz-e egyszer gőzfürdője?

HIREK.

Talán sikerül a bajai Szigeti hangverseny megrendezése?

Értesülésünk szerint a Liszt Ferenc-Kör megindította a tárgyalásokat Szigeti Józsefnek, a világhírű magyar hegedűművésznek, akit az egész világ „magyar hegedűkirálynak” neveznek, egy bajai hangversenyre való megnyerésére.

Lapunk olvasói már tudják, hogy Szigeti jelenleg ötödik világgöri hangversenykörútján van és március 10-én lesz Budapesten egyetlen magyar hangversenye.

Eros a hitünk, ismerve a Liszt Ferenc-Kör fardadhatatlan vezetőségét, hogy mindent el fog követni, hogy sokak óhajának eleget tenni akarván, lehetővé fogja tenni a bajai Szigeti hangverseny megrendezését, amely kétségtelenül a

Szenvedélyes fényképgyűjtők kifosztották négy bajai fényképész kirakatát.

Nemrégiben közöltük azt, hogy több bajai urifü felnyitotta a bajai fényképészek utcai fényképtartó tokjait s azokból elvittek néhány fényképet. Ekkor azonban a fényképtartókból csak urileányok fotográfiái tűntek el. Most megismétlődött ez a fényképtolvás avval a különbséggel azonban, hogy most csak az egyszerű nép gyermekeinek a fotográfiáit vitték el a betörők, míg az elegáns, szép fotográfiákhoz hozzá sem nyúltak, úgy hogy tulajdonképpen ez a körülmény szabja meg a nyomozás irányát.

Vasárnap délelőtt kevés időközönbséggel négy bajai fényképész jelent meg a bajai rendőrség büntetői osztályán és panaszt tettek, hogy kifosztották az utcai kirakataikat. A négy fényképész Nesselroth Bernát, Perger Vincéné, Ersekne Pots Franciska és Grünbaum Henrik elmondották a rendőrségnek, hogy az Erzsébet királyné, báró Eötvös utcákban és a Budapesti-uton

egy házak frontjára kiakasztott zárt üvegtok kirakataikból több, mint 200 db. fényképet elvittek ismeretlen betörők.

Feltűnő az, mondták a megkérősi-tott fényképészek, hogy a betörők egyetlen urifü fényképet sem vittek el, hanem mind a négy fényképész tartóiból azoknak felfeszítése után csak a paraszt-fotográfiákat vitték el, még pedig csak a kislaku levelezőlap nagyságu fényképeket.

A rendőrség megindította a nyomozást. A rendőrségnek az a véleménye, hogy ismét duhaj, részeg emberek, akiknek ügye nem tartozik a rendőrségre és a polgári bíróságra, követték el ezt az éretlen gyerek-csin számba menő tolvajlást. Miután 200 fénykép eltulajdonításáról van szó, amik az éretlenkedők számára nem képeznek semmiféle értéket, bizonyosra veszi a rendőrség, hogy a betörők hamarosan kézrekerülnek.

Kör eddigi valamennyi hangversenye közt a legszebb lesz. — Érdeklődéssel figyelünk, vajjon sikerül-e Szigeti Bajának megnyerni?

— Elhalasztották a Kereskedelmi Kaszinó tisztújító közgyűlését. Vasárnap délután akarta megtartani tisztújító közgyűlést a Bajai Kereskedelmi Kaszinó. A közgyűlést azonban nem lehetett megtartani, mert határozatképtelen számban jelentek meg a tagok. Ezért a közgyűlést március 1-én, vasárnap d. u. fél 3 órakor a megjelenetek számára való tekintet nélkül határozatképes formában tartják meg.

— A BSE. választmányi ülése. A Bajai Sport Egylet választmányja ma, kedden este nyolc órakor a Nemzeti Szálloda külön termében igen fontos ügyben választmányi ülést tart. Kéri a választmány tagjait, hogy pontosan jelenjenek meg.

Csepel varrógépek szabászati tanfolyama március hó 2-től. Jelentkezés a lerakatosoknál.

— Rendőralhadnagy a székesfehérvári rendőrségi kerületben. Az államrendőrségnél legutóbb új rangot létesítettek. Az új rang az alhadnagy. Az egész országban tíz alhadnagyt neveztek ki. Ötöt a budapesti főkapitányságnál, egyet-egyét pedig az öt vidéki kerület főkapitányságnál. A székesfehérvári kerületben még nem neveztek ki a rendőralhadnagyt, de bizonyos az, hogy nem Bajáról fog kikerülni, mert itt Baján nincs I. osztályú felügyelőhelyettes.

— Megindult a teheráru felvétele a dunai szállításoknál. A MFTR tegnap, hétfőn az összes állomásokra megnyitotta a teheráru forgalmat, illetve áru felvételét.

Lábát törte egy községi rendőr. Meizl Adám vaskuti rendőr éjjel 2 óra tájt szolgálat közben elesett a sikos uttesten és a jobb alsó lábszárárt két helyen is eltörte. Súlyos sérüléseivel behozták a bajai közokrházba.

— Féláru jegykedvezmény a mezőgazdasági kiállításra. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár Rendezőbizottsága arról értesítette a Gazdasági Egyesületet, hogy a kereskedelemügyi minisztérium a március hó 20—25 napjain tartandó mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére a felutazó közönségnek 50 százalékos kedvezményt biztosított a Máv, valamint annak kezelésében lévő helyiérdekű vasutakon. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára egy pengő. Az igazolvány kiállítását az OMGE mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX, Köztelék-utca 8) kell kérni, de beszerezhető a Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesületnél is. — A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre való utazásra március 14-től 24-ig, a visszautazásra pedig március 20-tól 31-ig érvényes és használható bármely kocsiosztályra. A földművelésügyi minisztérium továbbá kedvezményes tenyészállatszertési hitelt is engedélyezett. A hitel kamatmentes és csupán folyósítási és kezelési jutalék címén kilenc hónapra 2 százalékot kell fizetni. Az igényeket legkésőbb f. évi március hó 10-ig kell bejelenteni. Közlekedést a Gazdasági Egyesület ad meg.

8005. szám, 1931. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbíróság 1930. évi Pk. 16152. számú végzése következtében lakos ügyvéd által képviselt Székely Leó vaske-rekesdő bajai hej. cég lakos javára 208 P 60 f. tőke és több követelés erejéig a bajai kir. járásbíróság 1929. évi P. 7495 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1930. évi szeptember hó 22-én lefoglalt 1050P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén.

Végrehajtatók, továbbá a foglalási jknyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellentük halasztó hatályu igényke-reset tolyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében: Baján, Erzsébet királyné-utca 89. szám alatt leendő megtartására határidőül 1931. március hó 16 ik napjának d. e. 10 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, 1 kerékpár s egyéb

URÁNIA

Általános közóhajra

febr. 25-én, szerdán
d. u. 6 és este fél 9 órakor
rendezzük meg a világ legjobb komikusainak versenyt.

Charlie Chaplin
főszereplésével

A Cirkusz.

Tragikomédia 8 felvonásban.

■■■

Buster Keaton

főszereplésével

Több

mint generális.

Vigjáték 10 felvonásban.

■■■

ZORO és HURU

főszereplésével

POTYA-

UTASOK.

Bohózat 10 felvonásban.

■■■

30 felvonás,
3 órás kacagás.
Igen olcsó helyárakkal.

Előadások kezdete:

fél 6 és fél 9
órákor.

ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsárón alul is el fogom adni.

T. E. 74. §. Az árverést megelőző 10-ik napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértőt kérhetnek az érték megállapítására.

Kelt Baja, 1931. január hó 31-én.

Horváth

kir. jbir. végrehajtó.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

Régi írógépet

örökön, vagy bérbé vennék. Hentes-u. 3.

A bácsbokodi

mozgószínház

eladó, vagy bérbé kiadó, esetleg szakember társulhat. Bővebb felvilágosítást a tulajdonosnál Bácsbokodon.

AJÓ VARRÓGÉP

PRECIZIOS
MUNKA

EZÉRT
ÓVATOSSÁGI
A BESZERZÉSNELE

Milyen varrógépet?

ÉN MÉGIS

SINGER-VARRÓGÉPET VESZEM.

MERT: elsörangú minőséget jelent.

MERT: a Singer gyár a precizios munkák előállításában évtizedes tapasztalatok felett rendelkezik.

MERT: a Singer varrógépek ára nem magasabb, mint más gyártmányé.

Alföldi és Közép-európai forgalmazók

Állandó díjmentes tanfolyamok a kezelésben, minden Singer-üzletben

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTARSASÁG

Fióközlet: Baja, Erzsébet királyné-utca 10.

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Rádió

Kedd, február 23.

2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek
3:30: A „Tündérvásár” meseórája,
4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés
5:00: Pintér Ferenc humoros apróságai.
5:30: A m. kir. folyamórség zenekarának hangversenye.
6:20: Francia nyelvoktatás
6:50: Rádióamatőrposta
7:30: A Budavári Koronázó Főtemplom énekkarának hangversenye.
8:30: Másfél óra könnyű zene.
Utána: Pontos időjelzés, hírek.
Majd: Cigányzene.

TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Egy butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó.

Cím a kiadóban.

Elveszett egy fiatal fehér spic-kutya,

Lili névre hallgat. Megtaláló illő jutalomban részesül. Szent Antal utca 23.

ÉRTESITES.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket, hogy a fővárosi mintára az ELSŐ BAJAI ÉTKEZDE, KÁVÉZÓ s FALATOZÓ ugyancsak olesó ebéd és vacsora akciókat indít tisztviselők és kiszírtetésű kereskedelmi s egyéb alkalmazottak részére. Ugyanevezett amerikai rendszert lépteték életbe: 1. 1 egész napi ellátást biztosítunk mindazoknak a családoknak, vagy magánosoknak, akik nem érnek rá a főzés gondjával bajlódni, vagy szokásné, család hiányában nem akarnak otthon háztartást vezetni.

Az új rendszer a következő:

1 kifogástalan ebéd, mely áll leves, sült körettel, főzelek és tésztából, 1 P 40 f, 1 P 20 f, 1 P. Étlap szerint választható, esetleg házhoz is küldjük. Egész napi étkezés 2 P 20 fill. Ezt lehet naponta is igénybe venni, ha reggel 9 óráig bejelentik. Állami vagy városi alkalmazottak, vagy azok családjaik külön 10 százalékos engedményben részesülnek.

Kérjük a n. é. közönséget, hogy üljön tünknek az étkezés terén bevezetett ezen újításait igénybe venni szíveskedjék.

Tisztelettel

Goldberger Sándor szakács
kávézó, étkező és falatozó
Prohászka Ottokár-utca 3.

Kiadó üzlethelyiség.

A Fischer-féle alapítványi házban,
a Fecske áruház-féle
üzlethelyiség

május 1-étől kezdve kiadó. Zárt írásbeli ajánlatok KLEIN REZSÓ urhoz, a Fischer-alapítványi ház gondnokához címzendők és adandók be.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olesón, úgy forduljon
UTRY-hoz
Erzsébet kir.-u. 38. Tel. 280.

60 év óta fennálló jóforgalmu
vegyeskereskedés
házzal együtt
eladó. — Cím a kiadóban.

3 drb. amerikai rendszerű
egércsapda
P 0 36

kapható:

Utry-nál

Erzsébet kir.-u. 38. szám

Baján, Mátyás király-tér
10 sz. házban egy
üzlethelyiség
május 1-re kiadó.

Irodahelyiségnek, vagy trafiknak
is alkalmas.

Ugyanott 1 ajtó és 1 ablak rollókkal azonnal eladó. Megtekinthető Horváth Akos üzletében
Érdeklődni a bérletre lehet: Nagybarackán
Herschkovits Izidornál. — Telefon 7

Febr. 16-tól f. br. 23-ig
reggel fél 8 óráig

**Dr. Makray László
Gyarmati Emil**

gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva
áll a közönség rendelkezésére.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Hacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Bármily gyártmányu készüléket a Bruszt-féle Rádióházban

szerezhet be legelőnyösebben. (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Akácfa

Akác hasáb ab. telep ölenként
P 56.—

Akác gömb ab. telep ölenként
P 50.—

1/30. évi őszi vágásu.

Kapható:

Katanics Antal

tűzfakereskedőnél. — Fetelep: Szentjánosi-út. Gázgyár előtt.
Telefon: 91. sz.

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stancolt dobozok

gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.